

Motion till riksdagen 2005/06:N224

av Yvonne Andersson och Sven Brus (kd)

Villkor för storföretag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om betydelsen av att erbjuda ett gott företagsklimat så att företagen stannar kvar i vårt land.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ge Vinnova bättre möjligheter att stödja goda idéer, vilket bör ge resultat i form av ökad industriell tillväxt.

Motivering

Vi har vid återupprepade tillfällen påtalat behovet av gynnsamma villkor för små och medelstora företag. Detta är viktigt. Inte mindre viktiga är de betingelser under vilka storföretagen lever och verkar. Utan storföretag i landet försvinner också de flesta mindre företag. Vanligtvis är de mindre företagen underleverantörer till de större. Vårt land är oerhört sårbart inför förflyttningar av företag. Under de senaste 30 åren har inga nya storföretag startats och stannat kvar i landet. I stället är trenderna de motsatta. Idéer som vuxit fram i Sverige förverkligas i andra länder, och stora företag flyttar alltmer till länder som är mer företagsvänliga. Denna utveckling är allvarlig för vårt land och måste brytas. Utan stora företag försvinner marknaden för de små och medelstora företagen. Därtill blir infrastrukturen svagare och arbetstillfällena allt färre. Med sämre antal arbetstillfällen minskar möjligheten att få in skatter så att välfärden med god skola, vård och omsorg säkras. Det är därför av stor vikt att svenska storföretag får likvärdiga villkor som sina konkurrenter i andra länder. Det innebär såväl ekonomiska garantier som att beslut ska fattas inom rimlig tid. Får storföretag inte bättre förmåner riskerar vi att förlora åtskilliga arbetstillfällen i landet.

Saab i Linköping får utgöra ett exempel på den rådande situationen som flera företag i vårt land befinner sig i och där konsekvenserna av den rådande politiken kan bli förödande. Företaget förverkligar nu en rad varsel. Många människor blir placerade åt sidan, andra erbjuds arbeten på annan ort och

Fel! Okänt namn på

alltför många lämnar för en oviss framtid i arbetslöshet. Nya varsel har tillkommit från övriga delar av koncernen. Företaget står inför olika vägval. Ett företag som Saab tillhör Linköpings kulturarv. Runt företaget, som växlat namn ett antal gånger, har en rad aktiviteter vuxit fram: Allt från Linköpings tekniska högskola och Flygvapenmuseum till Konsert- och kongresshuset och Anders Ljungstedts gymnasium. Saab har som företag påverkat kommunens och regionens utveckling. Som arbetsplats har Saab givit tusentals linköpingsbor ekonomisk trygghet. Saab har genom sitt underlag bibringat staden goda skolor, väl sorterade affärer och ett sprudlande kultur- och föreningsliv. På liknande sätt har företag i landet påverkat många städers kulturella utveckling.

Saab åtog sig uppgiften att möta statens behov av försvarsmateriel. Under årtionden har Saab på ett ypperligt sätt satsat på utveckling och forskning för att ligga på den tekniska kunskapsfronten inom området. Det råder inget tvivel om att koncernledningen har skött företaget, men även ett välskött företag kan hamna i bekymmer. Det är knappast företagets fel utan omvärldens omorienteringar som påverkar företagets utveckling. Regeringen ändrar sin försvarspolitik och gör kraftiga nedskärningar och Saab får allt färre uppdrag. Företaget tvingas att ändra sin produktion på alltför kort tid. Statens lättsinniga hantering av företagets nyuppkomna behov resulterar i en rad varsel.

Staten har miljardkostnader för människor som inte har något arbete. En bättre investering vore att stödja företag så att arbetstillfällen får finnas kvar och fler tillkommer. Ett stort exportföretag utgör en marknad för en mängd underleverantörer och dessutom hela infrastrukturen. Vi kan inte enbart leva på att vårda varandra eller laga mat till varandra. Vår välfärd kräver införsel av kapital via export, den kräver att folk erbjuds arbetstillfällen så att de kan betala skatt, så att pengar finns till god vård, omsorg och skola.

Saabledningen, liksom andra företagsledningar, måste göra en rad överväganden inför en oviss framtid. Sannolikt har redan en rad utländska intressenter trätt fram på arenan, förhoppningsvis för att upphandla produkter. Risker finns dock att önskemål om upphandling av hela företaget kan uppkomma. Redan nu har en stor del av den högteknologiska industrin utländska ägare. Ett annat tänkbart scenario är ett erbjudande om lokalisering till annat land för att ge Saab bättre möjligheter till att bli internationellt konkurrenskraftigt. Sverige har inte råd att förlora fler företag med allt vad det innebär i form av färre arbetstillfällen och mindre kapital till landet. Vi blir sårbara. Vill vi ha kvar kompetensen som finns inom den högteknologiska industrin behöver något göras.

Vinnova, Verket för innovationssystem

I samband med omorganiseringen av forskningsrådsverksamheten skapades Vinnova. Myndighetens uppgift är att stödja forskning som är direkt resultatriktad gentemot industrin. Den breda satsning på högre teknisk utbildning som vi gjort i vårt land har bidragit till det stora antal goda idéer som Sverige

Fel! Okänt namn på

har visat upp under åren. Nu handlar det om att idéerna ska bli verklighet i landet genom framgångsrik industri. Men bron mellan de goda idéerna hos forskarna och industrins produktion byggs inte av luft. Det krävs såväl rejält med kapital som samordningsansvar för satsningar.

Vinnova har ungefär hälften av de medel som dess finska motsvarighet Erika har. Finland har gått upp i täten vad gäller tillväxtkapacitet och har med kraft insett betydelsen av att idéerna blir verklighet. Idag placerar sig Sverige i bottenläge vad avser statens satsningar på medel till forskning och utveckling. Detta är oroande inte minst beträffande företagets framtida lokalisering. Det torde därför vara av synnerligen vikt att ytterligare medel tillförs Vinnova så att Sverige kan satsa på en långsiktig säkring av arbetstillfällena.

Stockholm den 23 september 2005

Yvonne Andersson (kd)

Sven Brus (kd)